

Zastupljenost primarnog noćnog mokrenja kod djece pred polazak u školu

Buljan B, Miškulin M, Žegura- Schonberger J, Jarić- Klinovski Z, Leko V, Jakić M, Juretić D, Jovanović H, Miškulin S, Jukić S, Podgajac-Albrecht B, Bilić- Kirin V

Zavod za javno zdravstvo Osječko baranjske županije

Sažetak

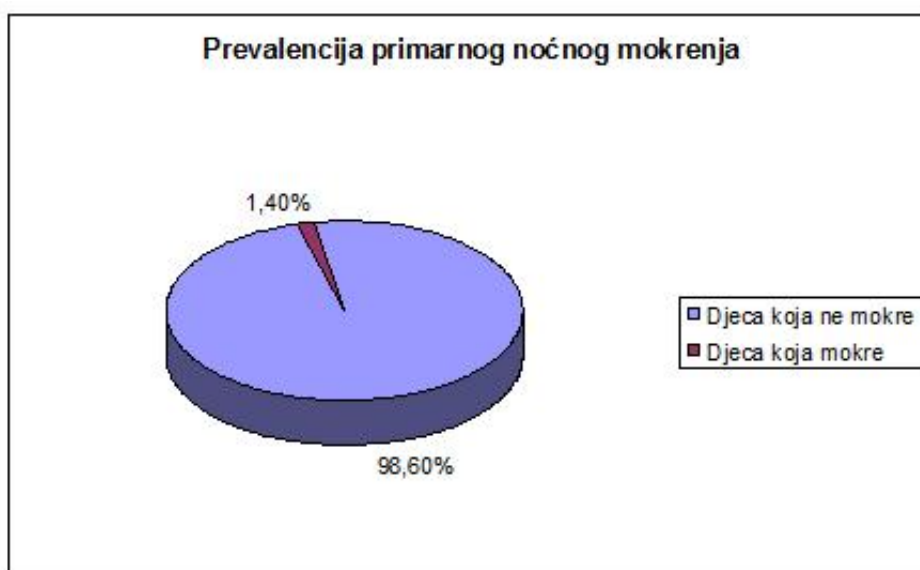
Noćno mokrenje je redovito ili povremeno noćno nekontrolirano pražnjenje mokraćnog mjehura djece u dobi iznad pete godine života. Jedan je od najčešćih kroničnih poremećaja u dječjoj dobi koji neliječen može dovesti do trajnih psihičkih posljedica. Loše utječe na samopouzdanje djeteta i njegove socijalne aktivnosti. Nije uzrokovano psihološkim problemima, postoji genetska predispozicija, a rastom djeteta mogu se javiti problemi u ponašanju. Uobičajen je problem u većini zapadnih zemalja. Učestalost se kreće od 7 do 15% u dobi od 7 godina, veća je kod dječaka 1,5-2 puta, pozitivna obiteljska anamneza u 63%. Bolest se može liječiti. Pronađena je učestalost noćnog mokrenja u 1,4% ispitanih djece. Prisutnost noćnog mokrenja je 3 puta veća u dječaka. Genetska je predispozicija ustanovljena u 73,2% ispitanika.

Ključne riječi: noćno mokrenje, predškolska djeca, pregled za upis u školu

Služba za školsku medicinu Osječko baranjske županije kao obavezni dio svojih preventivnih aktivnosti obavlja i sistematske preglede djece pred polazak u prvi razred osnovne škole. U sklopu pregleda 2004. godine zamoljeno je 3011 roditelja djece predškolske dobi (od 6-7 godina) da ispune anonimni upitnik o noćnom mokrenju. Upitnik je sadržavao pitanja o dobi djeteta, spolu, prisutnosti noćnog mokrenja, učestalosti noćnog mokrenja, drugim simptomima, genetskoj predispoziciji, te o roditeljskoj brizi i pokušajima rješavanja problema.

Ovim se radom htjelo vidjeti koliko predškolske djece te dobi (6-7 godina) u Osječko baranjskoj županiji još uvijek ima prisutno noćno mokrenje. Za analizu podataka korištena je deskriptivna statistika i χ^2 test. Suradnja roditelja bila je vrlo dobra, a prosječna dob djece $6,5 \pm 0,4$ godina. Učestalost primarnog noćnog mokrenja je u ispitanika bila 1,4% (41/3011) (slika 1).

Slika 1. Prevalencija primarnog noćnog mokrenja u djece Osječko-baranjske županije pred polazak u osnovnu školu.

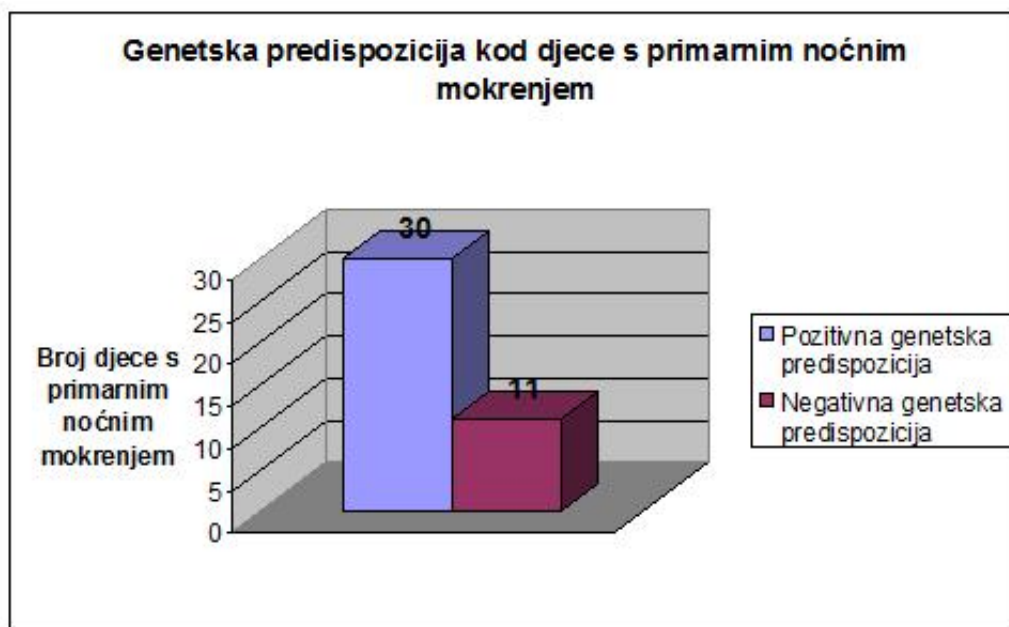
Analizirajući podatke po spolu utvrđeno je da je noćno mokrenje prisutno u 30 (1,9%) dječaka, i 11 (0,8%) djevojčica, što ukazuje na statistički značajnu povezanost sa spolom ($p < 0,025$, $\chi^2 = 5,086$) (tablica 1).

Tablica 1. Učestalost primarnog noćnog mokrenja ovisno o spolu djeteta.

primarno noćno mokrenje	školska djeca				ukupno	
	dječaci		djevojčice			
pozitivno	30	1,9	11	0,8	41	1,4
negativno	1575	98,1	1395	99,2	2970	98,6
ukupno	1605		1406		3011	
statistička analiza	p=0,0025 : $\chi^2=5,086$					

Kod 73,2% (30/41) ispitanika utvrđena je prisutnost primarnog noćnog mokrenja i kod drugih članova uže obitelji.(slika 2).

Slika 2. Pozitivna obiteljska anamneza kod djece s primarnim noćnim mokrenjem.

Analizirajući ostala pitanja u anketi dobiven je podatak da se 24,4% (10/41) djece pomokri u krevet jednom tjedno, a dva ili više puta tjedno 75,6% (31/41) djece. Osim noćnog mokrenja nehotično dnevno mokrenje je imalo 17,1% (7/41) ispitanika. Najčešće je korištena roditeljska metoda samopomoći bila kombinacija buđenja djeteta noću i zabrana uzimanja tekućina navečer (31,7%). Samo 4,9% (2/41) roditelja smatra da primarno noćno mokrenje predstavlja veći problem i utječe na društvenu aktivnosti njihove djece i na njihovo ponašanje. U usporedbi sa studijama rađenim drugdje u svijetu i podacima iz naše literature niža je učestalost primarnog noćnog mokrenja u djece Osječko-baranjske županije.^{1,2,3,4,5} Dobiveni rezultati o genetskoj predispoziciji, spolnim razlikama i strategiji samopomoći su vrlo slični. Broj zabrinutih anketiranih roditelja koji smatraju da noćno mokrenje utječe na društvenu aktivnost njihove djece i njihovo ponašanje također je niži od dobivenih u drugim studijama.^{2,3,4,5} Razlog ovako niske prisutnosti noćnog mokrenja u naših ispitanika je nepoznat. Vjerojatno je kod dijela roditelja vrlo značajan faktor negativna percepcija problema (negiranje, sramota). Ovaj se problem i dalje treba kontinuirano pratiti.

Literatura

1. Beck Dvoržak M, Grubić M. Medicinska psihologija djeteta. U: Mardešić D i sur. Pedijatrija. Školska knjiga Zagreb 2000:59-60.
2. Gontard A, Schaumburg H, Hollmann E, Eiberg H, Rittig S. The genetics of enuresis: a review. J Urol 2001 Dec;166(6):2438-43.
3. Wille S. Primary nocturnal enuresis in children. Background and treatment. Scand J Urol Nephrol Suppl. 1994;156:1-48.
4. Hjälmsås K. Nocturnal enuresis: basic facts and new horizons. Eur Urol 1998;33 Suppl 3:53-7.
5. Foxman B, Valdez RB, Brook RH. Childhood enuresis: prevalence, perceived impact, and prescribed treatments. Pediatrics 1986 Apr;77(4):482-7.

Kontakt

Dr. Vesna Buljan, specijalista školske medicine
 Franje Krežme 1, Osijek

Zavod za javno zdravstvo Osječko baranjske županije, Služba za školsku medicinu
Telefon: 00385 31 225755
Telefax: 00385 31 206870
e- mail Vesna.Buljan@zzizosijek.hr